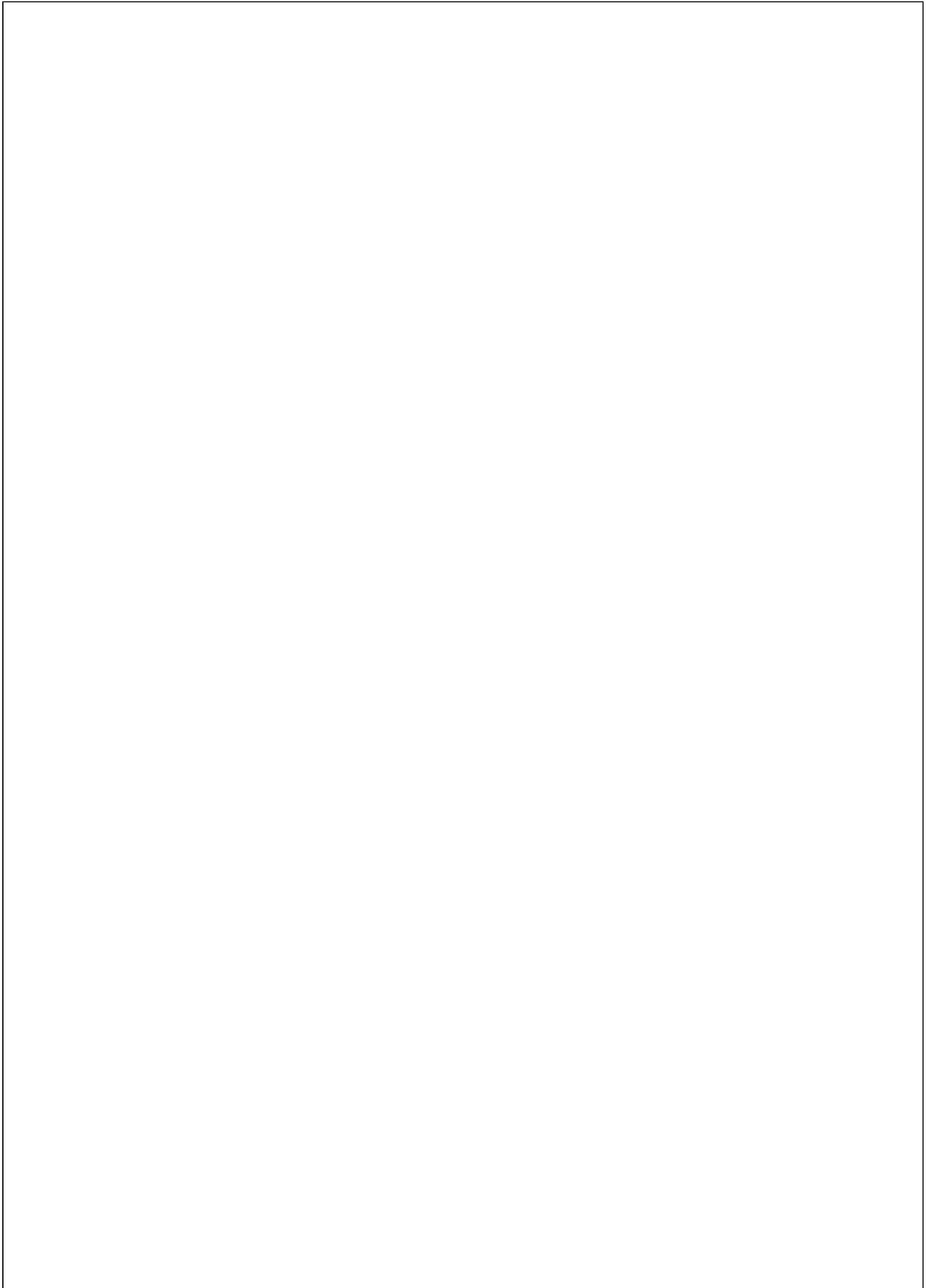

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/232443,Panstwowy-pogrzeb-Nieznanego-Policjanta-II-Rzeczypospolitej-Ofiary-Zbrodni-Katyn..html>
27.02.2026, 02:31

Państwowy pogrzeb Nieznanego Policjanta II Rzeczypospolitej – Ofiary Zbrodni Katyńskiej

30 października 2025 r. na dziedzińcu Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach odbył się państwowy pogrzeb nieznanego z imienia i nazwiska Policjanta II Rzeczypospolitej – Ofiary Zbrodni Katyńskiej. W wydarzeniu wziął udział zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski.

30.10.2025

[Policja II Rzeczypospolitej Zbrodnia Katyńska](#)

W maju 2018 roku z Grobu Policjanta Polskiego podjęto szczątki nieznanego funkcjonariusza Policji Państwowej w celu przeprowadzenia badań identyfikacyjnych. Był to jeniec Ostaszkowa, zamordowany w Kalininie (obecnie Twer), którego szczątki ekshumowano w Miednoje i pochowano w Katowicach 17 września 1993 r. Pogrzeb doczesnych szczątków policjanta był możliwy w związku z zakończeniem tych badań.

Podczas ceremonii pogrzebowej Jan Józef Kasprzyk odczytał list od Prezydenta RP Karola Nawrockiego, który podkreślił, że:

- Reprezentujący moc i powagę Rzeczypospolitej, wierni przysiędze, sumiennie wypełniający powinność patriotyczną i służbową, funkcjonariusze Policji Państwowej słusznie byli postrzegani przez wrogów Polski jako zdeterminowani przeciwnicy. Tę opinię potwierdziło blisko 6 tysięcy policjantów – ofiar zbrodni katyńskiej, którzy nie ulegli namowom do zdrady i do końca dochowali wierności „władzy zwierzchniej Państwa Polskiego”. Jednemu z nich – bezimiennemu bohaterowi, wydobytemu z ukrytej mogiły i przepaści niepamięci – składamy dzisiaj uroczysty hołd i odprowadzamy Go na najgodniejsze miejsce wiecznego spoczynku.

Głos zabrał również zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski:

- Żył dla Polski i zginął za Polskę. Pozostał wierny swojej Ojczyźnie, wierny rocie policyjnej przysięgi. Nie wahał się i oddał to, co miał najcenniejsze. Złożył życie na ołtarzu Rzeczypospolitej.

Zaznaczył, że Zbrodnia Katyńska stanowi ważny element współczesnej tożsamości narodowej oraz że pamięć o jej ofiarach przetrwała dzięki rodzinom, które mimo zakazów i represji w czasach komunistycznych przechowywały prawdę o Katyniu i o tych, którzy nigdy nie wrócili do swoich domów.

Podczas uroczystości został odczytany list od ministra Obrony Narodowej Władysława Kosiniaka-Kamysza, w którym stwierdził, że uroczystość jest hołdem dla Nieznanego Policjanta – ofiary Zbrodni Katyńskiej – oraz przypomnieniem o tragicznych losach tysięcy Polaków zamordowanych przez NKWD w 1940 roku. Minister podkreślił również, że upamiętnianie ofiar jest moralnym obowiązkiem wobec tych, którzy oddali życie w służbie Ojczyzny, a każdy taki gest stanowi wyraz wdzięczności i pamięci o ich poświęceniu.

Urna z materiałem kostnym Policjanta II Rzeczypospolitej – Ofiary Zbrodni Katyńskiej została złożona do Grobu Policjanta Polskiego – Miejsca Pamięci Narodowej.

W pogrzebie udział wzięli prokurator Andrzej Pozorski – dyrektor Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Adam Siwek – dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN, dr Marek Jedynak – dyrektor Biura Prezesa IPN, dr Andrzej Sznajder – dyrektor Oddziału IPN w Katowicach, przedstawiciele władz państwowych oraz samorządowych, przedstawiciele Policji, Wojska Polskiego, reprezentanci środowisk i stowarzyszeń pielęgnujących pamięć o Ofiarach Katynia, a także mieszkańcy Katowic.

Wydarzenie jest organizowane przez Instytut Pamięci Narodowej, Komendę Wojewódzką Policji w Katowicach oraz Ogólnopolskie Stowarzyszenie „Rodzina Policyjna 1939 r.” z siedzibą w Katowicach.

Grób Policjanta Polskiego w Katowicach powstał w 1993 r. jako inicjatywa obywatelska rodzin Policjantów II Rzeczypospolitej – Ofiar Zbrodni Katyńskiej. Jest to miejsce pamięci narodowej, które powstało staraniem Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna 1939 r.”, przy wsparciu władz państwowych, samorządowych i kościelnych. 17 września 1993 r. złożono w grobie ekshumowane w Miednoje szczątki nieznanego policjanta.

To symboliczne miejsce, w którym czczona jest pamięć o wszystkich funkcjonariuszach Policji Państwowej zamordowanych przez NKWD w 1940 roku i spoczywających na cmentarzach katyńskich i w innych nieznanymi miejscach kaźni. Tutaj rodziny pomordowanych funkcjonariuszy, przedstawiciele służb mundurowych, młodzież oraz mieszkańcy regionu mogą oddać hołd tym, którzy zginęli w obronie Rzeczypospolitej.

Oddziałowe Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Katowicach w 2018 r. wyremontowało Grób Policjanta Polskiego na terenie Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach przy ul. Lompy 19. W lipcu 1995 r. wokół grobu-pomnika umieszczono płyty z nazwiskami zamordowanych w 1940 przez NKWD. Obecnie kompozycja składa się z krzyża katyńskiego, wyodrębnionego grobu policjanta polskiego, szeregu tablic poświęconych funkcjonariuszom państwowym poległym w czasie powstań śląskich, II wojny światowej i po wojnie oraz ich rodzinom.

* * *

IPN od ćwierćwiecza przekazuje prawdę o Katyniu, dba o pamięć o ofiarach tej zbrodni oraz przypomina, kto tej zbrodni dokonał. Misja ta będzie kontynuowana przez następne lata, aby kolejne pokolenia znały prawdę o eksterminacji polskich elit, dokonanej przez sowieckiego agresora pozostającego w sojuszu z Niemcami.

Informacja o śledztwie w sprawie Zbrodni Katyńskiej

Śledztwo w sprawie określanej symbolicznym mianem Zbrodni Katyńskiej, tj. w sprawie stanowiących zbrodnię wojenną i zbrodnię przeciwko ludzkości, zabójstw nie mniej niż 21 768 obywateli polskich dokonanych w okresie od dnia 5 marca do bliżej nieustalonego dnia i miesiąca 1940 r. na terytorium ZSRR przez funkcjonariuszy tego państwa, działających w wykonaniu podjętej w Moskwie w dniu 5 marca 1940 r. uchwały Biura Politycznego Komitetu Centralnego Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików), tj. o przest. z art. 118 § 1 k.k. w zb. z art. 123 § 1 pkt. 3 i 4 k.k. i inne, jest prowadzone przez Oddziałową Komisję Ścigania Zbrodni

przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie od 30 listopada 2004 r. Zostało wszczęte na skutek formalnych zawiadomień o przestępstwie złożonych przez stowarzyszenia skupiające krewnych ofiar mordy katyńskiego. Notoryjna wiedza o śmierci Stalina i innych wysokich funkcjonariuszy partyjnych i państwowych ZSRR, odpowiedzialnych za dokonanie mordu, nie stanowiła przeszkody dla wszczęcia śledztwa katyńskiego, bowiem szczególne przepisy ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej w art. 45 ust. 4 nakazują wszczęcie i prowadzenie postępowania karnego nawet w sytuacji, gdy wiadomo jest, że nie żyją już sprawcy zbrodni. To uregulowanie ustawodawca wprowadził, mając na względzie m.in. powinność zadośćuczynienia wszystkim pokrzywdzonym przez totalitaryzm.

Celem śledztwa jest wszechstronne wyjaśnienie okoliczności sprawy, w tym między innymi imienne ustalenie wszystkich obywateli polskich – ofiar Zbrodni Katyńskiej, ustalenie nieznanych dotąd miejsc ich kaźni i pochówku, sporządzenie pełnej listy osób, którym w niniejszym postępowaniu przysługują prawa pokrzywdzonych, ustalenie wszystkich osób biorących udział zarówno w podjęciu, jak i w wykonaniu decyzji z 5 marca 1940 r., określenie zakresu odpowiedzialności każdej z nich i – o ile to będzie możliwe – pociągnięcie do odpowiedzialności żyjących sprawców.

Czynności dowodowe koncentrują się na przesłuchiwanie świadków oraz poszukiwaniu materiałów archiwalnych odnoszących się do Zbrodni Katyńskiej. Do chwili obecnej przeprowadzono przesłuchanie ponad 4400 świadków. Większość z nich stanowią członkowie rodzin zamordowanych. Czynności przesłuchania świadków są prowadzone nie tylko na terenie Polski, ale również poza jej granicami.

W toku śledztwa w sprawie Zbrodni Katyńskiej poszukiwane są w kraju i poza jego granicami dowody mogące mieć istotne znaczenie dla przedmiotu postępowania. W tym celu prowadzone są rozliczne kwerendy mające doprowadzić do odnalezienia archiwalnych dokumentów, fotografii i dokumentalnych materiałów filmowych dotyczących Zbrodni Katyńskiej. Osiągnięciem śledztwa jest zebranie w jednym postępowaniu obszernego materiału dowodowego pochodzącego z wielu źródeł.

Z uwagi na istotne znaczenie dla niniejszego śledztwa materiału dowodowego zgromadzonego w śledztwie o sygn. 159 Naczelnej Prokuratury Wojskowej Federacji Rosyjskiej w sprawie Zbrodni Katyńskiej prokuratorzy zespołu śledczego występowali trzykrotnie (w 2005, 2009 i 2013 r.) do Prokuratury Generalnej FR z wnioskiem o udzielenie pomocy prawnej poprzez udostępnienie całości akt śledztwa rosyjskiego o sygn. 159 oraz postanowienia o umorzeniu tegoż śledztwa. Do chwili obecnej strona rosyjska przekazała w kilku transzach uwierzytelnione kopie łącznie 148 tomów akt śledztwa o sygn. 159, liczące ponad 45 tysięcy kart. Nie przekazano kopii pozostałych 35 tomów akt ww. śledztwa oraz postanowienia z 21 września 2004 r. o umorzeniu rosyjskiego śledztwa stwierdzając, że wniosek IPN nie może zostać wykonany „ze względu na jego niezgodność z ustawodawstwem Federacji Rosyjskiej”.

Nie udało się także uzyskać z prokuratury Republiki Białorusi kopii materiałów ze śledztwa prowadzonego w sprawie masowych grobów w Kuropatach koło Mińska. Republika Białorusi odmówiła też realizacji wniosku IPN dot. tzw. białoruskiej listy katyńskiej. Natomiast w wyniku realizacji wniosków Oddziałowej Komisji w Warszawie o udzielenie międzynarodowej pomocy prawnej uzyskano szereg materiałów z RFN, Ukrainy i USA.

W toku śledztwa prowadzone są przez biegłych genetyków prace związane z identyfikacją zabezpieczonych na terytorium Polski szczątków ofiar Zbrodni Katyńskiej. Co do znacznej części z

nich udało się już uzyskać pełne profile genetyczne, co pozwala na prowadzenie dalszych genetycznych badań porównawczych.

Najważniejszym wyzwaniem stojącym przed prokuratorami zespołu śledczego jest jak najpełniejsze zrealizowanie, przy istniejących ograniczeniach w dostępie do nowych materiałów źródłowych, celów śledztwa. Z uwagi na znaczny upływ czasu od popełnienia Zbrodni i obowiązującą w ustawodawstwie Federacji Rosyjskiej zasadę niewydawania swoich obywateli należy stwierdzić, że polskie śledztwo katyńskie ma obecnie charakter historyczny i finalnie nie doprowadzi do prawnego osądzenia sprawców zbrodni. Nie umniejsza to jednak rangi tego postępowania, bowiem odtworzenie okoliczności Zbrodni i ustalenie jej sprawców jest naszą powinnością wobec ofiar.

Przemawia za tym również polska racja stanu, gdyż Zbrodnia Katyńska nie została formalnie osądzona na forum międzynarodowym. W tej sytuacji ustalenie stanu faktycznego i dokonanie oceny prawno-karnej Zbrodni Katyńskiej i jej sprawców staje się obowiązkiem Państwa Polskiego. Sformułowanie i szczegółowe uzasadnienie w kategoriach historycznych i prawnych ocen tej Zbrodni znajdzie swój wyraz w decyzji merytorycznej kończącej polskie śledztwo.

Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie

Zobacz także:

- [W hołdzie Ofiarom Zbrodni Katyńskiej - 17 września 2025 r.](#)
- [Zbrodnia Katyńska - S 38.2004.Zk](#)
- [Apel w sprawie Zbrodni Katyńskiej](#)
- [Ekspertyza. Czaszki przywiezione z Katynia](#)
- [Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej. Polecamy materiały Instytutu Pamięci Narodowej poświęcone Zbrodni Katyńskiej](#)
- [Karol Nawrocki, Katyńska blizna](#)
- [Karol Polejowski, Fałszowanie Katynia](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Katowice

Katowice

Zbrodnia katyńska

Uroczystości pogrzebowe